

Handleiding intensief arrangement niveau A1

Materiaal

Voor elke leerling:

- Nieuwsrekenopgaven voor niveau A1
- Stappenplan *Rekenen* (zie website bij *Basismateriaal*, tabblad *Stappenplannen*)

Hogere orde denkvaardigheid

Nieuwsrekenvraag c van de opgave *Te jong voor sociale media?* en Nieuwsrekenvraag c van opgave *Ver weg in Australië* zijn hogere-orde-denkvragen. Dit betekent dat leerlingen bij deze vragen vooral gaan analyseren, evalueren of creëren. Deze vragen zijn bedoeld voor alle leerlingen, maar vooral de sterke rekenaars hebben deze vragen nodig om extra uitgedaagd te worden.

De vragen zijn te herkennen aan een nadenkende pen:

Voorkennis

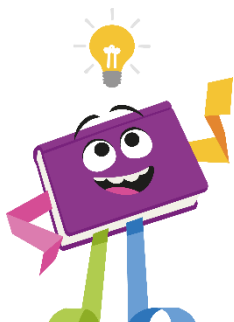
- over het onderwerp

Introduceer het onderwerp van deze les: Australië verbiedt sociale media voor jongeren onder de 16 jaar. Hebben de leerlingen daar iets over gehoord? Waarom wil Australië dat verbieden? Zijn er meer landen die dat willen? Waarom zijn er twijfels over of het gaat helpen? Wat zeggen voorstanders? (De premier van Australië wil kinderen beschermen. Te vaak zijn sociale media helemaal niet sociaal. Dat weten we. Dat is slecht voor onze kinderen. Er wordt online gepest. Of kinderen worden onzeker. Ook krijgen kinderen op sociale media soms dingen te zien die niet fijn zijn. Zoals schokkend nieuws of geweld. Dat moet afgelopen zijn. Nu ligt de leeftijdsgrens van sociale media op 13 jaar. Maar dat helpt niet genoeg, vindt de regering.) En wat zeggen tegenstanders? (Zij vinden dat sociale media ook positieve kanten heeft. Kinderen kunnen er ook van leren. En door sociale media kunnen kinderen die zich eenzaam voelen online vrienden maken.)

Het Nieuwsbegripfilmje bij dit onderwerp geeft goede aanvullende informatie.

- over het Stappenplan

Laat het Stappenplan *Rekenen* op het digibord zien. Vertel wat het doel van het Stappenplan is en wat de verschillende stappen betekenen. De vier stappen moeten de leerlingen nemen om tot een oplossing van een rekenvraag van Nieuwsrekenen te komen.

Tip van de week:

Dit klokhuisfilmje gaat over online verslavingen:
[NTR | Het Klokhuis - Klokhuis Meet Up - Online verslavingen](#)

Antwoorden

Te jong voor sociale media?

- 14 jaar (Facebook bestaat 20 jaar; YouTube is 1 jaar later gekomen dus bestaat 19 jaar en Instagram is nog weer 5 jaar later, dus de som wordt dan $19 - 5 = 14$)
- 11 jaar daarna (5 jaar na YouTube was Instagram, en daarna nog weer 7 jaar was er YouTube, dus dat is 12 jaar daarna, maar in China 1 jaar eerder, dus 11 jaar daarna)
- eigen antwoord

Regels voor schermtijd?

- 30 minuten (kinderen van 2 jaar mogen 30 minuten kijken en kinderen van 6 jaar vallen in de groep 4 tot en met 7 jaar en mogen 1 uur kijken. 1 uur is 60 minuten; Het verschil tussen 30 minuten en 60 minuten is 30 minuten.)
- over 45 minuten (kwartier is 15 minuten en ze mag een uur en dat is 60 minuten; 15 aanvullen tot 60 is 45 minuten)
- om 4 uur (Brahim mag anderhalf uur gamen; hij is 30 minuten dus een half uur aan het gamen; hij mag dus nog een uur; het is 3 uur dus hij moet stoppen om 4 uur)

Ver weg in Australië

- 9 miljoen (Australië heeft 27 miljoen inwoners, Nederland 18 miljoen; $27 - 18 = 9$)
- 20.30 uur en 23.30 uur (in Perth is het 7 uur later, in Sydney nog 3 uur later; $13.30 + 7 = 20.30$ uur; $20.30 + 3 = 23.30$ uur)
- eigen antwoord (het is in Sydney 10 uur later; als het bij Simon 17 uur is, hoe laat is het dan in Sydney?; doortellen van 17 uur naar 24 uur is 7 uur; daar tel je nog 3 uur bij op, dan is het dus 3 uur 's nachts; waarschijnlijk ligt de neef van Simon dan te slapen; dus is het misschien geen goed idee.)

Bronnen

Te jong voor sociale media?

nos.nl; mediawijsheid.nl; www.piekmarketing.nl

Regels voor schermtijd?

oudersvanu.nl

Ver weg in Australië

wikipedia.nl; google.nl/maps

INTENSIEF ARRANGEMENT

a

Het intensieve arrangement bestaat uit een uitgebreide uitwerking van een opgave voor leerlingen die wat meer begeleiding nodig hebben. Eventueel maken deze leerlingen daarna nog de overige opgaven.

Samen

Doe rekenvraag a samen met de leerlingen. Dat wil zeggen dat je jouw aanpak hardop denkend voordoet. Je stelt dus geen vragen aan de leerlingen, maar vertelt hardop wat er in je hoofd tijdens het lezen en het maken van de rekenvraag gebeurt.

Stap 1

Wijs op Stap 1. Laat het opgavenblad op het bord zien (zorg ervoor dat alleen de tekst te zien is), terwijl het papieren Opgavenblad, het Stappenplan en kladblaadjes worden uitgedeeld.

Ik begrijp het verhaaltje en de rekenvraag

Tekst lezen

Lees de tekst voor terwijl de leerlingen met je meelesen. Tijdens het lezen geef je hardop denkend aan wat je te binnen schiet.

- Na het lezen van de titel wijs je op de afbeelding. Daar zie ik allemaal picto's die ik ook op mijn telefoon zie als ik hem aanzet. Ik zie Facebook, WhatsApp, Instagram en nog veel meer. Dit gaat vast weer over dat verbod in Australië op sociale media voor kinderen. Ik ben benieuwd wat ik in deze tekst daarover lees.
- Na de zin *Zo bestaat ... 20 jaar* geef je aan dat dit inderdaad nog niet zo heel erg oud is. En er zijn wel miljoenen mensen die het gebruiken nu. Dan is het wel heel snel heel populair geworden.
- Na de zin *Alleen heette ... Douyin* merk je op dat je wel wist dat TikTok uit China kwam, maar niet dat het daar al een jaar langer onder een andere naam bestond.
- Na de zin *Uit een onderzoek ... telefoonverslaafd vindt* vertel je dat dat wel heel erg veel kinderen zijn. Dat zou dan misschien wel een reden zijn om het toch te verbieden. Voor deze kinderen zijn die sociale media misschien toch niet zo heel erg goed.
- Na de opsomming van de Top 3 vraag je je hardop af of de Top 3 voor volwassenen er anders uit zou zijn. Misschien wel.
- En na de laatste zin kun je eventueel antwoord geven op de vraag.

Tekst arceren

Geef aan dat je in de tekst de getallen en bijbehorende woorden en daarna andere woorden die met rekenen te maken hebben, arceert.

Getallen:

- *jonger bent dan 16 jaar*
- *pas 20 jaar*
- *Nog weer 5 jaar later*
- *nog weer 7 jaar*
- *tussen 9 en 13 jaar*
- *500 kinderen*
- *de Top 3*
- *1.*
- *2.*
- *3.*

Rekenwoorden:

- *Te jong*

NIEUWSREKENEN

week 49 – 3 december 2024 – niveau A1

Te jong voor sociale media?

Veel kinderen gebruiken sociale media. Ze zitten op Snapchat of Instagram. Of ze nemen **samen** een video op voor TikTok. In Australië mag dat **straks** niet meer als je **jonger bent dan 16 jaar**. De verschillende sociale media zijn eigenlijk nog **niet zo heel erg oud**. Toch zijn **miljoenen mensen** ze in korte tijd gaan gebruiken. Zo bestaat Facebook **pas 20 jaar**. Er was toen al wel **een paar jaar** internet en je kon wel online met elkaar praten. Maar **alleen mensen** met **veel verstand** van computers deden dat. Facebook kon **iedereen** gebruiken. **Een jaar later** volgde YouTube. **Nog weer 5 jaar later** volgde Instagram. Het duurde **nog weer 7 jaar** voordat je in Nederland op TikTok kon. De app bestond toen al wel **een jaar** in China. Alleen heette het toen Douyin. In Nederland zijn er nog geen plannen voor een verbod op sociale media voor kinderen. Maar er zijn wel politici die vinden dat dat verbod hier ook een goed idee zou zijn. Uit een onderzoek van het Jeugdjournaal onder kinderen **tussen 9 en 13 jaar**, blijkt namelijk dat **de helft van de kinderen** zichzelf telefoonverslaafd vindt. **500 kinderen** deden mee aan dit onderzoek. Dit is **de Top 3** van wat kinderen dan het liefst op hun telefoon doen: **1.** appen via WhatsApp; **2.** sociale media gebruiken; **3.** gamen. En jij? Vind jij jezelf telefoonverslaafd?

© Ibrahim ID, CC BY 4.0 International
veel verschillende sociale media

- *Veel kinderen*
- *samen*
- *niet zo heel erg oud*
- *miljoenen mensen*
- *in korte tijd*
- *een paar jaar*
- *alleen mensen*
- *veel verstand*
- *iedereen*
- *Een jaar later*
- *een jaar*
- *de helft van de kinderen*
- *veel verschillende sociale media*

Besprek waarom je deze woorden arceert. Wijs nogmaals op Stap 1 en concludeer dat je het verhaaltje begrepen hebt. Nu bekijk je samen de rekenvraag.

De eerste rekenvraag

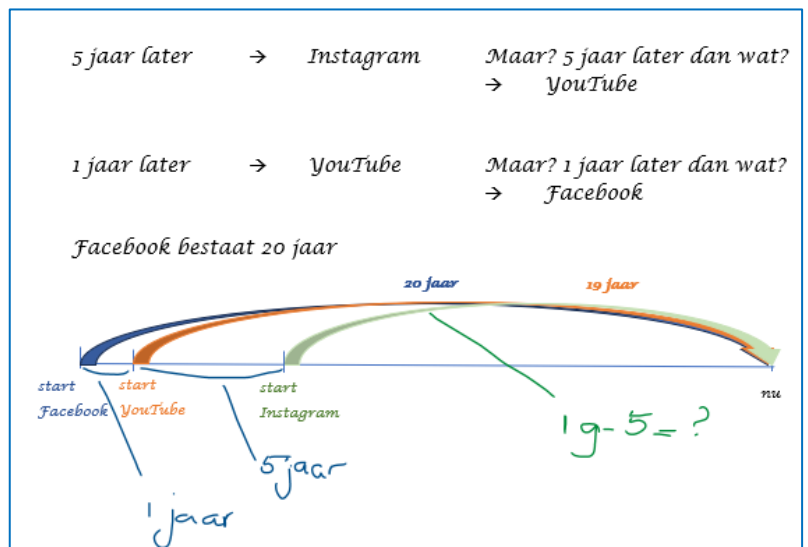
Laat op het bord rekenvraag a zien en lees deze voor: *Hoelang bestaat Instagram?* Formuleer de rekenvraag in eigen woorden: 'Ze willen dus weten *hoe oud Instagram is.*' Kijk samen weer even naar Stap 1 van het Stappenplan en concludeer: 'We snappen nu ook de rekenvraag.'

Stap 2

Ik bedenk hoe ik de rekenvraag oplos

Wijs op Stap 2: 'Ik ga nu bedenken hoe ik deze rekenvraag kan oplossen.' Je zegt dat er meer manieren zijn om het op te lossen, maar dat je kiest voor de volgende. Je vertelt: 'In de tekst ben ik iets tegengekomen over hoe oud verschillende sociale media zijn. Ik zag iets over Facebook, maar ook

iets over Instagram. Ik zoek even terug in de tekst. Oo, hier zie ik iets staan over Instagram. Daar staat 'Nog weer 5 jaar later volgde Instagram.' Mmm, ja dan weet ik nog niets. Want 5 jaar later dan wát? Ik schrijf het toch maar even op, maar ik zoek ook even in de zin ervoor. Daar staat 'Een jaar later volgde YouTube.' Ook handig om te weten misschien, maar nu weet ik het nog niet helemaal precies. Want ik weet nu ook weer niet later dan wat. Ik kijk nóg weer een zin ervoor. Daar staat iets over Facebook. En ik zie niet direct in die zin hoelang er al Facebook is, maar ik begrijp wel dat ik verder moet rekenen vanaf Facebook. Dus dan moet ik eerst opzoeken hoelang Facebook bestaat. Dat stond nog iets eerder in de tekst. Ik zie het al: Facebook bestaat 20 jaar. Dan moet ik daar beginnen met rekenen. Dat schrijf ik dan even op. Dan is YouTube 1 jaar later. Dus

dat betekent ook dat het 1 jaar jonger is. Want als iets later bedacht is of als je later geboren bent, dan ben je jonger. Dus YouTube is 1 jaar jonger, dus 19 jaar. En ik had al opgezocht dat 5 jaar na YouTube Instagram kwam. Dus dan krijg ik weer dat ik die 5 eraf moet halen en niet erbij op moet tellen. Want het is net als bij de leeftijd van een persoon. Als iemand later geboren wordt, dan is hij of zij jonger. Dus dan is Instagram jonger dan YouTube en Facebook. De som wordt dan $19 - 5 =$.

Stap 3

Ik beantwoord de rekenvraag

'Ik weet dat $19 - 5 = 14$.'

Schrijf nu het antwoord op het bord. Formuleer hierbij het antwoord zodat het past bij de rekenvraag.

Het antwoord van rekenvraag a is dus: 14 jaar.

Stap 4

Ik controleer of mijn antwoord kan kloppen

Kijk nu samen met de leerlingen naar Stap 4 van het Stappenplan. Controleer nu of je antwoord goed kan zijn. Lees de eerste rekenvraag nog eens voor en herhaal die in eigen woorden. Kijk vervolgens kritisch naar het antwoord dat je geformuleerd hebt bij Stap 3. Zou dit antwoord kunnen kloppen? Is het niet opvallend lang of juist heel erg kort? Concludeer dat het antwoord dus kan kloppen. Daarna schrijven de leerlingen het antwoord bij rekenvraag a op hun Opgavenblad.

b

Proberen

In tweetallen gaan de leerlingen aan de slag met rekenvraag b. Ze gebruiken hierbij weer het Stappenplan. Houd de tweetallen in de gaten, loop rond en geef zo nu en dan hulp. Bij Stap 1 lezen ze samen nog eens het verhaaltje door en ook de nieuwe rekenvraag. Begrijpen ze wat er gevraagd wordt?

Bij Stap 2 lossen ze ieder voor zich de nieuwe rekenvraag op. Ze noteren hun berekening en maken eventueel een tekening. Hierna vergelijken ze hun aanpak en hun antwoord.

Antwoord rekenvraag b: 11 jaar.

c

Zelf

De leerlingen gaan zelfstandig (individueel of in tweetallen) aan de gang met rekenvraag c, ook weer met behulp van het Stappenplan. Terwijl de leerlingen aan het werk zijn, loop je rond. Zo nodig geef je de leerlingen aanwijzingen.

Antwoord rekenvraag c: eigen antwoord.

